

18 november 2011

Sveriges kommuner och landsting, Hornsgatan 20, Stockholm

Mötesanteckningar.

9.30 Fika

Mötet började med att Thomas Hartman gav ordet till Elmire af Geijerstam, TF chef på SKLs internationella sektion. Hon hälsade välkommen och berättade att SKL söker en ny chef för internationella sektionen, sista ansökningsdag är 25 november.

10:00 **Rapporter sedan sist**

Thomas berättade att det har blivit några sista minuten ändringar av agendan. På grund av sjukdom kommer inte departementsrådet Johan Höök att delta. Även rapporterna från kommitté 2 och 3 har fått nya föredragshållare.

Kommitté 1: Håkan Sandgren, president

Aktuella frågor inom kommitté 1 är: framtida sammanhållningspolitiken och ekonomiska situationen i EU. Dessa frågor har även diskuterats i Byrån med exempelvis kommissionären för regionalpolitik Johannes Hahn. I oktober hölls möte i St. Pölten där regioner skrev under en deklaration om vikten av strukturfonderna som sedan gavs till Hahn.

Kommitté 1 hade höstens plenarmöte den 15-16 september i Serbien. Arbetsgruppen för jordbruk har fått en ny ordförande, Claude Tremouille från Limousin Frankrike. Nämnade även att arbetet fortskrider i arbetsgruppen för regionala flygplatser samt den nya arbetsgruppen om Entreprenörskap och innovationer som har bildats på initiativ av regioner från Turkiet. Klimat och energi diskussioner kring resultatet av projekten More4nrg och ECREIN+. Perserve projektet kring turism avslutades i oktober. Projektet anses lyckat då det har gett en hel del till deltagande regioner. Kommittén ger även varje år ett Innovationspris, vinnare är utsedd men Håkan vill inte avslöja vinnaren. Nästa kommitté 1 möte blir i Jönköping 26-27 april, på temat "Regionalism and Innovation". Arbetsgrupperna kommer få göra studiebesök kopplade till sitt område. Alf Österdahl berättade mer om programmet. Besöken kommer bli till Science park, flygplatsen, Tenhult m.m.

Ingemar Kahlén, Gävleborg frågade: hur det kommer sig att Jönköping har blivit så duktiga med internationella frågor? Alf berättade att Jönköping har tagit fram en ny

strategi där det tydligt står att dessa frågor ska prioriteras. En annan förklaring som gavs är att Jönköping är van vid internationella konferenser genom Elmia.

Kommitté 2: Ulla Höglund

I våras hade kommittén möte i kommitté ordförandes hemregion Friuli Venezia Giulia i Italien. Viktigaste dokumenten inför Generalförsamlingen är det tvärverkande frågorna. Senast plenarmötet var i samband med en gemensam konferens med kommitté 3 kring Kultur och hälsa. Nästa år är EU året för aktivt åldrande inför detta har kommittén tagit fram ett ställningstagande.

Nästa plenarmöte blir i Nord Karelen, Finland troligen 19-21 mars 2012.

Kommitté 3: Alf Österdahl

Alf Österdahl återrapporterade från kommitté 3 mötet då Jönköping hade gjort utförliga anteckningar från mötet. Vid senaste kommittémötet i Istanbul valdes Karine Gloanec Maurin, Centre region i Frankrike till ny subkommitté ordförande för Kulturfrågor. För utbildningsfrågorna valdes Tomas Vedestig från Norrbotten.

Eurodyssy har fått nya medlemmar. Sju ansökningar har kommit in för att bli utsedd den ungdomsvänligaste regionen. En av kandidaterna var Jönköping. Det informerades kort på höstmötet om AERs samarbete inom miljöfrågorna med det internationella nätverket R20. AER har öppnat en satellitrepresentation Tunisien. Det informerades om det kommande mötet med NEAR. Föredragshållare på kommittémötet var bland annat Helene Brewer från Umeås kulturhuvudstad och en föredragshållare från Jönköping kring allas rätt till kultur. Diskussion kring deklARATIONEN om Romers rättigheter. Det var även uppe till diskussion att AER skulle vara med i Platforma. Jenny Engler informerade att AER redan är medlem i Platforma och att syftet med Platforma är samverkan mellan organisationer för att nå bättre resultat i påverkansarbetet i EU.

Ingemar Kahlén lovordande Umeå för att ha fortsatt med att lyfta Kultur och Hälsa trots motstånd från Klaus Klipp. Thomas Hartman menade på att det var många i Västerbotten som arbetade för frågan men att även andra regioner har varit med i arbetet. Ulla Höglund menade på att för att uppnå synergieffekter mellan kommittéerna är det viktigt att representanterna tar tillfället i akt när två kommittéer anordnar plenarmöten i samband med varandra att delta på båda plenarmötena. Kenneth Backgård menade att kultur och hälsa konferensen troligen har varit en ögonöppnare för sekretariatet.

Ingemar Kahlén hänvisade till hans blogg kring konferensen om Kultur och hälsa, se <http://landstingsradningemarkalen.blogspot.com/2011/09/kultur-och-halsa.html>

Kurt-Åke Hammarstedt hade invändningar till Roma strategin som antogs i kommitté 3 i Istanbul efter en diskussion med flertalet romerska grupper. Problemet var att synpunkterna från romerna inte togs med i deklARATIONEN. De förmedlade efteråt ett

missnöje, en känsla av att bli klappade på huvudet. Jenny Mozgovoy informerade att deklARATIONEN ska upp för godkännande av Generalförsamlingen och det går fram till dess att göra ändringar i deklARATIONEN. Kommentarer skickas till Sandrine Vinçon på sekretariatet. Kurt-Åke Hammarstedt klargjorde att problemet inte bara är deklARATIONEN i sig utan AERs arbets sätt och undrade vem har rätt att besluta vilka kommentarer som tas med?

Gun Enquist Öhman, Västernorrland undrade om det går att kommunicera till de tre romerska grupperna som deltog i Istanbul att de har möjlighet att lämna in ändringsförslag.

Ständiga kommittén för jämlikhet: Kurt-Åke Hammarstedt

Då Monica Carlsson inte kunde närvara vid AERSverigemötet presenterade Kurt-Åke Hammarstedt kommitténs arbete. För att få till ett kontinuerligt arbete vill de sammanställa en lista över vilka regioner som är aktiva i kommittén. Arbetet i kommittén bygger på gott samarbete med andra kommittéer. Långsiktig arbetsplan. Problemet är att det inte finns några personella resurser på sekretariatet. Monica har därför fört diskussioner med de andra kommittéerna kring att det måste finnas jämlika villkor det vill säga att ständiga kommittén för jämlikhet borde ha egen policy officer. Förslag från senaste byråmötet är att den nya Generalsekreteraren ska ta fram en resursfördelningsplan till första byråmötet 2012. Diskussion i AER mellan fokus på jämställdhet och jämlikhet. Birgitta Sacrédeus tycker kommittén borde fokusera på jämställd barnomsorg.

Håkan Sandgren underströk att AERs största problem är ekonomin. Det kommer föras en dialog mellan presidenterna och den nya generalsekreteraren kring hur resurserna ska delas. Varje kommitté ska ha en senior policy officer. Men det är även upp till kommittéerna att anpassa aktiviteterna till budgeten. Den nuvarande AER presidenten har tagit beslut som inte ens har varit förankrade i presidiet.

Inom kommitté 1 har AER vänt sig till en tjänsteperson i Norrbotten för stöd att bedriva frågorna kring klimatförändringar.

Ständiga kommittén för institutionella frågor: Magnus Berntsson, vice president

Ständiga kommittén för institutionella frågor möten följer byråmötet. Har blivit en nystart då presidiet är ny valt. Ständiga kommittén har sex fokusområden bland annat ekonomiska krisen påverkan på lokal och regional nivå beslutsfattande. I många europeiska länder har regioner ingen egen beskattningsrätt vilket gör att nationell nivå kan göra 40 % nedskärningar i budgeten från ett år till ett annat. Andra fokusområden är sammanhållningspolitiken, Citizens forum och training academies. Inom denna kommitté frågar sekretariatet efter stöd från regionernas tjänstepersoner.

Magnus har representerat AER på möte med Europarådet i Ukraina. Klaus Klipp var också där för att träffa ukrainska regioner. Klipp fick då lov om betalning och större engagemang. Magnus menade på att det visar att Klipp visar ett engagemang trots snar avgång.

Jenny Engler undrade om både kommitté 1 och kommittén för institutionella frågor arbetar med sammanhållningspolitiken. Thomas Hartman underströk att kommittéerna borde undvika dubbelarbeten och hitta forum för samarbeten.

Gun Enquist Öhman, Västernorrland undrade om kommittén har ett uttalat fokus på internationell samarbeten som exempelvis Sydkorea? Svar: fokus ligger på Europa och dess närområde. Verksamhetsplan togs på senaste byrån och återfinns med handlingarna till det mötet.

NEAR: Kenneth Backgård

NEAR är en organisation likt AER för regioner i nordöstra Asien, se www.neargov.org Inbjudan kom från Michèle Sabban via Mathieu Mori trots fokus på konferensen låg inom kommitté 1. Hon ville ha en mindre delegation på cirka 6 personer. Förutsättningar för att Norrbotten skulle delta var att det skulle ge något. Avgörande var att konferensen fokuserade på energi och klimat samt att det gavs utrymme att prata. Från Norrbotten deltog Kenneth och Johan Edin VD för Solanders sciencepark, båda fick utrymme i programmet att prata. Konferensen var lyckad och hölls på hög nivå. Det knöts kontakter som kan vara viktiga. Hade även utbyte med svenska ambassaden som var med på middagen. Sverige kommer delta på nationell nivå. Direkt bonus effekt blir kanske att uppdraget att designa en mäsas i Seoul 2012 om Kustmiljö ges till Norrbotten. Sverige deltar på mässan från nationell nivå. Kenneth påpekade den starka tillväxt som sker i nordöstra Asiens regioner. Norrbotten kombinerade denna resa med en konferens i Japan. Northern green Japan. Kontakt med ambassad och exportråd. Knöt kontakter kring fordonsindustrin och biofuel www.nordic-green-asia.no. AERs arbetsgrupp för energifrågor kommer ha sitt nästa möte 8-9 december i Montpellier i samband med energimässan. Den som vill veta mer om detta område borde vara med då. Några av företagen de träffade i Seoul kommer ställa ut i Montpellier.

Håkan Sandgren lyfte frågan om AER ska göra detta? Håkans uppfattning är att AER inte ska dra igång för stora samarbeten men har en roll att ha dörren öppen för liknande organisationer.

Thomas Hartman berättade att även Västerbotten funderade på att delta på NEARKonferensen men att det föll då de inte fick ihop en delegation. Han underströk också att det är viktigt att vi tar vårt eget ansvar med förankring hemmavid.

Gun Enqvist Öhman betvivlade inte att det är bra, men tycker det är ett tecken på att AER saknar transparens. Ska det ske ett samarbete med syster organisationer måste det in i planer och statuter.

Thomas Hartman sa att det internationella arbetet måste involvera politiker även opposition och de som jobbar med frågorna.

Håkan Sandgren berättade att för några år sen var frågan uppe om att AER skulle vara med och skapa en världsomspännande organisation (FOGAR) då tog Sverige gemensamt striden emot. NEAR inbjudan är en annan sak då det är en vänskalplig inbjudan från en av AERs systerorganisationer.

Thomas Hartman påpekade att pågrund av AERs ekonomiska läge är det dock viktigt med prioriteringar.

Gun Enqvist Öhman tyckte det märktes att kommitté 3 arbete blev ner prioriterat då Mathieu Mori la fokus på att koordinera besöket i Sydkorea.

Värmland har i ett annat sammanhang också haft internationellt samarbete kring energieffektivisering. ECEEE.org som anordnar årliga konferenser på detta tema. Kenneth påpekade att energieffektivisering är temat på arbetsgruppsmötet i Montpellier.

Ungdomsnätverket: Olov Oskarsson, president

Ungdomsnätverkets vårmöte var i Orleans tillsammans med kommitté 3, med temat ungdomar och mobilitet. Ungdomsnätverket startades 2008 för att göra en uppföljning av sommarskolan. Sedan uppstartsmötet i Hessen de haft två möten per år. Senast var mötet i Polen med fokus på östeuropeiska partnerskap för att få ett bättre utbyte mellan östra och västra Europa. Visumproblem för Turkiet att delta på mötet passade bra till temat. Olov blev omvald för 1 år. Ungdomsnätverket har nu en plats på byrån. Jobbar på att vidare stärka banden mellan AER och Ungdomsnätverket. En ungdomskommitté har varit med i utnämningen av den ungdomsvänligaste regionen. Ungdomsnätverket jobbar gärna med lokala/regionala ungdomar på plats vid kommittémötena för att stärka upp. Vill finansiera en del av deras aktiviteter genom projekt exempelvis för att samla ungdomar för att lära dem hur man kan söka pengar.

Sommarskola gick bra. Kommer möta upp organisationskommittén inför nästa år. Tyckte det har varit bra då de i år fick vara med och hålla i workshops.

Under generalförsamlingen kommer det vara en workshop med ungdomar från regionen. Uppmanar regionerna att skicka ungdomar till mötena. Viktigt att kolla upp hur länge de kan vara med, resultatet brukar bli bättre om de kan vara med minst 2-3 gånger. Vad är det för definition på ungdom i AER? Ungdomsnätverket har 18-30. De flesta är 20-25 år gamla.

Jan Sahlén frågade om de följer upp vilken spridning det är på de lokala ungdomarna som deltar på workshoparna. Vid kommitté 1 möte Banja luka var de flesta ungdomar från samma ställe. Svaret blev att aktiviteterna oftast riktar sig till redan aktiva ungdomar i regionen.

Sommarskolan och Byrån: Thomas Hartman, ledamot

Sommarskolan är en bra aktivitet. Diskussioner kring vad innebär e-samhället som först verkar självklara men sen lyfte komplexiteten. Ungdomsdeltagande. Uppmanar regioner att delta och ta med ungdomar.

Byrån stora diskussioner kring rekrytering och budget. Förmöten via telefonmöten och på plats innan. Varje region kan agera själva men måste ibland är det att föredra att agera i stim. Pascal Goergen som blev vald var också den som de svenska regionerna hade diskuterat fram som den bästa kandidaten. Klaus Klipp genomförde mötet bra fast han innan mötet inte visste om han skulle få förlängt mandat. Det blev en stor förvirring bland deltagarna kring hur valet gick till. Positivt med erkännande att AER har problem. Insikten var stor fast den var skönmålad. Den tillträdande Generalsekreteraren har fått i uppdrag att se över sekretariatet för att ge alla kommittéer rimliga stöd.

Diskussion inför Generalförsamlingen

Michèle Sabban vill träffa den svenska delegationen innan Generalförsamlingen. Regioner som är på plats träffar henne. Skicka synpunkter till Jenny Mozgovoy. Önskemål om svenska tolkningen kan vara med. Bjuda in henne till 8.30. AER Sverige träffas 8:00.

Thomas Hartman nämnde att Norge har skrivit ett förslag om översyn som ska upp på Generalförsamlingen. Berättade även att han planerar att bjuda in den nye generalsekreteraren Pascal Goergen till nästa AERSverigemöte.

På senaste versionen av dagordningen finns det med en punkt om val av Vicepresident. Detta är ett fyllnadsval efter Johanna Mikl-Leitner. Stadgarna är inte tydliga kring fyllnadsval vilket har lett till diskussioner kring hur det ska hanteras. AER Norgemötet den 4 november beslutade att sluta upp bakom en svensk kandidat. Thomas Hartman menade att eventuella sena kandidater borde vara kända i organisationen för att ha en chans att bli valda. Norrbotten föreslår Monica Carlsson. Ulla Höglund påpekade att enligt stadgarna är hon redan vicepresident, hon men framställs inte så på exempelvis hemsidan. Förslaget att Monica ska ställa upp som kandidat kommer från Istanbul. Alternativt till att hitta en alternativ kandidat är att lämna posten vakant.

Kurt-Åke Hammarstedt önskade att AERSverige ska ha tillgång ett eget mötesrum under Generalförsamlingen för att kunna ha löpande avstämningar.

En lösning på problem med personella resurser och för att öka förståelse för nordisk möteskultur vore en norsk/svensk anställd på sekretariatet. Thomas Hartman lämnade frågan öppen att fundera kring hur det skulle kunna organiseras.

Västernorrland undrade om någon kände till fonder för bidrag till tolkkostnader? Västernorrland planerar att anordna höstens kommitté 3 möte, men enbart tolkkostnaderna beräknas kosta 200 000:- Finns det fonder för detta?

Michael Cornell, Östsam – Vilka regioner är medlemmar? Cirka 35 medlemmar enligt Michèle Sabban har inte betalat sin medlemsavgift.

Innan mötet avbröts för lunch beslutades det att brevet som Kronoberg skickade ut innan mötet skulle tas upp igen vid sammanfattningen.

12:00 Lunch

13:00 **Flernivåstyre, substidaritetsprincipen vs. svenska modellen**

Bo Per Larsson, SKL, sektionen för demokrati och styrning

Motiv till kommunal självstyre. Lära av varandras misstag. Det är skillnader mellan landstingen. Uppdrag av medborgarna och ökad effektivt.

Fler aktörer måste vara involverade för att nå resultat både horisontellt och vertikalt. Samarbeta och koordinera mer än förut.

Saknar en utvecklad samrådsprocess från nationell nivå. Detta fungerar mycket bättre i andra länder. Rekommenderar regionkommittén vitbok om flernivåstyre. Var kontroversiell när den kom men är nu ett vedertaget dokument. Vitboken är en uppföljning av new governance kom från kommissionen 2001, som öppnade upp för trepartsavtal.

Birgitta Sacrédeus undrade, varför betalas det i andra länder inte lika gärna skatt för välfärd som i de nordiska länderna. En förklaring kan vara tillit. Svenskar har en större tillit till offentliga myndigheter än i andra länder. Så kan betyda att vi litar på att pengarna används rätt.

Se även presentation

13.40 **Flernivåstyre i Östersjöstrategin**

Bernt Vedin, Region Västerbotten, internationell strateg

I Östersjöstrategin finns det 15 prioriterade områden och 13 horisontella prioriteringar en av dessa är stärkt flernivåstyre. Ansvar för den prioriteringen ligger hos Regionförbundet i Kalmar län och Region Västerbotten.

Vill få med regional nivå för att driva prioriteringarna. Gör en liknelse med en fotbollsplan där strategierna kommer från tränaren (EU) bollen spelas upp av nationell nivå som passas via regional nivå som driver på så att den lokala nivån gör mål.

Ingemar Kahlén frågade om det finns ett fokus i Östersjöstrategin på att bekämpa människohandel. Bernt svarade att det finns ett flaggskepp som leds av Litauen. Det var planerat en konferens om människohandel i Umeå Men den fick ställas in på grund av askmolnet.

Frågan lyftes också hur inställningen är till makroregioner. Svaret blev att han bara har hört goda kommentarer.

Se även presentation.

14.30 Fika

14.50 **Vad betyder flernivåstyre i Västra Götaland**

Kent Johansson, Europaparlamentariker tidigare Regionråd i Västra Götalandsregionen Ny Euparlamentariker efter Lena Ek.

Kent citerade en brittisk lord och sa att politiskt beslutfattande handlar inte om nivåer utan sfärer. Återkopplade till att det på 90 talet bara valdes det på två nivåer lokal/landsting och nationell i dag är det fyra.

Han menade på att den regionala nivåns viktigaste uppgift är samla in uppfattningar från kommunerna. Ge möjlighet till andra på samma nivå att ge uttryck för vad de tycker. Sen se till att paketera information till den andra nivån. I flernivåstyret är det viktigare att umgås på andra nivåer än den man sitter på. Den överliggande nivån lämnar mål och visioner skickar ibland med pengar för det. Västra Götaland har 4 kommunförbund. Vad vill Skaraborg göra för att det ska passa in i Västra Götaland och stämma överrens med nationella målet.

Demokratiskt valda styre kontra kooperativ styrning. Måste hittas system att ta beslut i flera omgångar. Vände på ordningen att gruppledarna avslutade debatten istället för att de började. "... efter att ha lyssnat tycker vi detta..." Göteborgs universitet hjälpte till att hitta modellerna när de byggde upp strukturen. Trots flernivåstyre är det viktigt att partiernas särintressen kommer fram. Västra Götaland har en politisk överrenskommelse att inget parti får reservera sig utan de måste istället lägga ett alternativt förslag. Viktigt att koppla ansvar till beslut så att väljarna kan följa processen.

15.10 **Summering och avslut**

Birgitta Sacrédeus, ledamot byrån

Kronobergs funderingar ta med dem till samtalet inför Generalförsamlingen med Michèle Sabban. Tas även upp på nästa AERSverige möte.

Nästa AERSverigemöte blir i Umeå. Föreslaget datum är 10-11/5. Jenny Mozgovoy kollar av eventuella krockar.